

DAVRANIŞ BOZUKLUĞU

Bağımsızlık nedir?

İnsan nereye giderse gitsin içgüdüğü gereği hemen etrafında toplanacağı bir lider arar. Hep birlikte yemeğe gidildiğinde yol gösteren kişi hemen o an'ın lideri olur. Hadi şu masaya oturalım der orada 10 kişiye. O 10 kişi de hemen onun dediğini yapar ve gösterdiği masaya doğru hep birlikte hareket eder. Aralarından biri çıkıp mırın kırın etse de ister istemez gruba uyar. Çünkü grup artık lider tarafından efsunlanmıştır ve artık o bir kişinin karşı çıkacağı kişi sayısı 10 olduğu için içgüdüyle bunu göze almaz ve gösterilen yere ister istemez oturur.

Okul da böyledir. Okulun da lideri vardır. Okuldaki her bir kişi de onun dediklerini yapar. Tüm öğrenciler dahil. Yemeğe giden o 11 kişi nasıl 1 kişiye tabiye, öğrenci de Müdüre bağımlıdır. Onun hüküm ve gözcülüğünde hareket eder ya da Müdür'ün yansıması olan öğretmen ve diğer personelin gözetiminde istediğini yapabilir. İsteddiği yerde oyun oynar, istediği yere gider.

Ülkeler arası ilişkilerde bir ülkenin diğer ülkenin gözcülüğünü kabul etmesi bağımsızlık sayılmazken, eğitimde bir öğrencinin okul personelinin gözcülüğünde istediği gibi hareket etmesi bağımsızlık olarak adlandırılır. Bağımsız olarak tuvalete gidebilme, bağımsız oyun oynayabilme, bağımsız olarak konuşma başlatabilme vs.

Öğrencilerin çoğu bu şekilde bağımsız edimlerde bulunabilirken aynı o yemeğe gidip de gösterilen masada oturmak istemeyen bir kişi gibi okuldaki hüküm ve gözcülüğe tabi olmak istemeyen öğrenciler her okulda mutlaka vardır. Uyumsuz olarak adlandırılacak bu edimler için okul personeli "davranış bozukluğu" tanımıyla birbirine haber vererek bu davranışları sağaltma yoluna gider.

Şurada şu çocuk var. Çok yaramaz. Filan öğrenci şöyle yaptı. Şu öğrencinin davranış bozukluğu var. Şu şu, arkadaşlarını sebepsizce itiyor, denerek öğrencinin müdürün hükümlerinden bağımsız hareket ettiği kastedilir. Oysa gerçekleşmesi gereken şey Müdürün koyduğu kurallara göre hareket etmesidir.

Okul kuralları yıkılmaya başlandığında istenmedik durumlar ortaya çıkabilir. Bu olaylara engel olabilmek için bazen dışardan yardım alınır. Dışardan yardımdan kasıt psikiyatrist, psikolog, pedagoğ vb. kişilerden

geçilir. Cevap alınmadığında veli okula davet edilir ve neler yapılabileceği kararlaştırılır. Bu süreç bazen kısa olabilmekte, bazen de haftalar aylar sürebilmektedir.

Sonuçta okul kurallarına göre hareket edebilen öğrenci okulun tüm üyeleri tarafından sadece kontrol edilmeye başlandır. Edemeyen öğrenciler içinse dışardan yardım alınır. Amaç okulda kural yıkıcı sıfatı ile hareket eden öğrencilerin okul düzenini bozmalarına engel olmak, onların topluma uyabilen birer fert olabilmelerine yardımcı olmaktır. Zira aynı atların kişnemelerinin birbirine geçmesi gibi bu davranış bozukluğu da diğer öğrencilere sirayet eder ve tahmin edilemeyecek olumsuz durumlar ortaya çıkabilir.

Davranış bozukluğunun tek sebebi zihin sağlığının herhangi bir şeyden olumsuz etkilenmesi değildir. Bazen öğrenci anneye bağımlı olduğu için, bazen rolünü yanlış öğrendiği için, bazen hasta olduğu için uyum göstermeyebilir. Bu tür bir uyumsuz davranışın bir kez olması sorun değilken sürekli olması davranış bozukluğu çerçevesine girer. Öğrenci bir masanın üstüne çıkması rolünü yanlış öğrendiği anlamına gelir ve problem değildir. Öğretmen rolünün arkadaşı ile sırada oturması olduğunu öğretmesine rağmen sürekli masaya çıkmaya devam etmesi davranış bozukluğudur.

Sebebi her ne olursa olsun okul, bu problemle ilgilenebilmek için öğrencinin ilişki kişilerinin desteğine ihtiyaç duyar. Sebebin anlaşılması, öğrencinin ne zamanlar bu davranışı evde kime karşı gösterdiği, kimlerle yaptığı, davranışın ne şekilde son bulduğu vb. bilgiler bu ilişki kişilerinde vardır. Bunun için davranış bozukluğu kokusunu alır almaz velinin okul aile işbirliğine girmesi okulun güvenli okul iklimi için elzemdir. Veli sadece kendi çocuğunun güvenliğine destek olmayacak, tüm okul öğrencilerine sirayet etmesi olası yanlış edimlerin önüne geçmiş olacaktır.

